

ER FORVALTNINGSREVISJONSARBEID INTERESSANT UTENFOR KONTROLLUTVALGET ?

Arnt-Heikki Steinbakk

Kommunalråd/Arbeiderpartiet

arni.steinbakk@stavanger.kommune.no

Mobil 99226999

ER FORVALTNINGSREVISJONSARBEID INTERESSANT UTENFOR KONTROLLUTVALGET?

○ Kan besvares med Ja – Nei – Både/og

- Jeg heller mest til Ja – og skal begrunne hvorfor!

○ Mitt ståsted:

- Har bodd i Stavanger siden 1989 – gift - voksne barn
- Aktiv som trener/leder i lokale idrettslag da barna var små/ynge
- Har tilsyn og arbeid innen HMS og beredskap som daglig arbeid – snart 25 år (OD/Ptil – før det politi/forsvar)
- Lokalpolitiker de siste fire periodene for Ap
 - Ledet et av byens 7 bydelsutvalg i to perioder – div råd og utvalg
 - Stavanger kommune en stor virksomhet – driftsbudsjett på ca 9 milliarder (inkluderer formidlingslån fra Husbanken)-9000 ansatte
- Heltidspolitiker:
 - Nå som kommunalråd/heltidspolitiker – 2.periode i Bystyret
 - Formannskap, Kommunalutvalg, Oppvekst, Forhandlingsutvalg – div styreverv mm
 - God læringsarena innen kommunalområdet – offentlig forvaltning –styrearbeid mm (Forus NP, Stavanger Havn, Attende mfl)
- Ledet Kontrollutvalget perioden 2007-2011
 - Gav godt innblikk i kommunal forvaltning/selskaper
 - Viktig med erfarne politikere

«Revisjonsdemokratiet» er over oss!

○ Påstand 1: Antall revisjoner øker!

- Revisjonsaktiviteten øker i alle ledd – eget Kontrollutvalg, FM, Mattilsynet mfl
- Kontrollkomitéen på Stortinget –over 40 undersøkelser 2009-2013

○ Påstand 2: NPM (New Public Management)

- Alt skal lønne seg! (Konkurranseutsetting, privatisering, bestiller-utfører)
- Betingelser mer kontroll/revisjon for oppfølging av mål/gjennomføringsgrad

○ Påstand 3: Offentlig økonomi under press

- Kostnads-/utgiftsøkning – vi må lete etter «billigere» løsninger
- Vi blir flere og vi forlanger mer for mindre!
- Kvalitetsbevisste brukere – vi vet hva vi har rett til og krav på
- Skattene skal ned – avgiftene skal ned – offentlige inntekter svekkes
- Går vi mot et »amerikanisert» samfunn - de som har råd og de som ikke har råd til å kjøpe seg tjenester?
 - Større tilbud av private tjenester
 - Det offentlige tjenestetilbudet utfordres

ER FORVALTNINGSREVISJONSARBEID INTERESSANT UTENFOR KONTROLLUTVALGET?

- **Makt = ansvar**
 - Er vi mer opptatt av makt enn ansvar?
- Hvordan sikre demokratisk makt når stadig mer av kommunal virksomhet overføres til IKS, AS og KF?
 - Hva er godt/aktivt kommunalt eierskap?
 - Utfordrer kommunestrukturen – større enheter - tjenesteyting
- Erstatte vi politikk og styring med revisjoner?
 - Er det et politisk område eller prosess som går fri fra revisjoner?
 - Bruker eller misbruker vi revisjoner – opposisjon vs posisjon?
 - Kan alt og alle revideres? Hva med oss selv som politikere?
- Bruker vi revisjoner for å fraskrive oss selv politisk ansvar?
- Vi kan ikke revidere oss vekk fra politiske utfordringer!
 - Gir nyttig informasjon om status og forbedringsmuligheter
 - Et nyttig verktøy også når noe går galt/kritiseres (Tyrkia, eksprop mm)
 - Men - kan brukes i et politisk spill – maktkamp (Ingen vil innrømme det!)

ER FORVALTNINGSREVISJONSARBEID INTERESSANT UTENFOR KONTROLLUTVALGET?

Ferdigbehandlede prosjekter der oppfølging er behandlet av kontrollutvalget:

Forvaltningsrevisjonsprosjekter	Vedtatt igangsatt	Oppfølging behandlet	Kontrollutvalgets oppfølging:
Kvalitet i barnehage	06.11.2012	20.05.2014	Ferdigbehandlet
Skole – kartlegging og oppfølging	28.02.2012	29.04.2014	Ferdigbehandlet
Attraktiv arbeidsgiver	17.04.2012	25.03.2014	Ferdigbehandlet
Byplan – plan- bygge- og oppmålingssaker	13.12.2011	25.02.2014	Ferdigbehandlet
Innkjøp	14.12.2010	07.06.2013	Ferdigbehandlet
Avlastning	26.09.2011	21.05.2013	Ferdigbehandlet
Barnevern – overgangen fra barn til voksen	06.09.2011	26.02.2013	Ferdigbehandlet, oppfølging vurderes
Finansforvaltning	08.11.2011		Ferdigbeh., ingen oppfl. vedtatt
Sykehjem /kvalitet i pleie- og omsorg	19.10.2010	04.12.2012	Ferdigbehandlet
Kommunens avtaler med private leverandører	10.05.2011	04.12.2012	Ferdigbehandlet
Eiendomsforvaltning og vedlikehold	02.12.2009	13.12.2011	Ferdigbehandlet, oppfølging vurderes
IKT	02.12.2009	13.12.2011	Ferdigbehandlet
Tilbudet til utsatte grupper - Rusvern	02.12.2009	13.12.2011	Ferdigbehandlet
Tilbudet til barn og unge – kultur og idrett	20.01.2009	20.03.2012	Ferdigbehandlet
Finansforvaltning	08.11.2011	05.06. 2012	Ferdigbehandlet

ER FORVALTNINGSREVISJONSARBEID INTERESSANT UTENFOR KONTROLLUTVALGET?

Selskapskontroller	Vedtatt igangsatt	Oppfølging behandlet	Kontrollutvalgets oppfølging:
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	19.10.2010	06.11.2012	<i>Ferdigbehandlet</i>
Rogaland Revisjon IKS	Vår 2011	06.11.2012	<i>Ferdigbehandlet</i>
Stavanger Parkering KF	17.06.2012	20.05.2014	<i>Ferdigbehandlet</i>

Andre saker:

Sak/prosjekt	Behandlet	Status	Merknader
Undersøkelse – "Tyrkia-saken"	17.01.2012		<i>Tilbakesendt fra bystyret</i>
Ny gjennomgang "Tyrkia-saken"	29.01.2013	<i>Oversendt bystyret</i>	<i>Videresendt Agder politidistr.</i>

Hvordan kan Kontrollutvalget gi merverdi politisk?

- Åpenhet i Kontrollutvalgets møter – åpne møter
- Revisjonsplan tidlig i perioden – rulleres årlig - innspill
 - Gi innspill på overordnet nivå og tilpass ved årlig rullering
 - Bruk politisk erfaringsgrunnlag - hvor trykker skoen?
 - Tenk langsiktig – ikke for mange ad-hoc oppgaver
- Kommunens mange og store oppgaver – gi innsikt og oversikt på tjenesteområdene
 - Stor virksomhet som inkl Kommunale Foretak, IKS, AS
 - Årlig driftsbudsjett på over 8 milliarder – investering ca 1,1 milliarder årlig
 - Mange Interkommunale Selskap, KF og AS (total over 120)

- **Hvordan kan Kontrollutvalget gi merverdi politisk?**
- Kontroll og revisjon med våre virksomheter
 - At lover og retningslinjer følges – inkludert innkjøp
 - At økonomiske misligheter forebygges gjennom kontroll og innsyn/oversikt
- Media og synliggjøring
 - Åpenhet om resultater og forbedringsmuligheter
 - Synliggjør KU på kommunens hjemmeside – infoside
 - Medieomtaler – må bruke media aktivt
- Ad-hoc oppgaver – eksempelvis Tyrkia- og Kampen-sakene i Stavanger
 - Kontrollutvalget må være «uredde» – selv ta initiativ til revisjoner og oppgaver (Kampen-saken bestilt direkte utenom KU)

Hvordan kan Kontrollutvalget gi merverdi politisk?

- Noen eksempler på Forvaltningsrevisjon/ekstern revisjon
- **Kampen-saken**
- Oversendt Fylkeslegen – kritikk – mye læring
 - Ordfører (og rådmann?) har nå innrømmet feil og beklaget
- **Tyrkia-saken**
- I regi av Kontrollutvalget som brukte ekstern revisor
 - Gir mange svar men ikke alt som for eksempel pengebruken
 - Fortsatt stilles spørsmål til denne saken
- **Friområdeprosjektet**
- Kontrollutvalget/RR
 - Gav klare tilbakemeldinger om hvordan grunneiere opplevde forskjellsbehandling og tøff kommunal praksis/fremgangsmåte

Hvordan kan Kontrollutvalget gi merverdi politisk?

- **Litt fra regelverket: § 4 Tilsyn og kontroll**
- *Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale...forvaltningen på vegne av kommunestyret., herunder påse at kommunen ... har en forsvarlig revisjonsordning.*
- *Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.*
- **Hva kan vi bruke politisk?**
 - Et «nyttig» verktøy for alle – ikke minst opposisjonen - for å stille kritiske spørsmål og verifisere avvik – bekrefte status
 - Vi skal alltid lete etter forbedringspotensial – kvalitet
 - Hva kan vi lære og hva kan gjøres til det bedre?
 - Åpenhet og innsyn rundt de kommunale tjenestetilbudene – hva er godt nok og hva kan bli bedre?
 - Viktig med systemtilnærming
 - Ikke ute etter å ta enkeltpersoner – ansvarlig ledelse

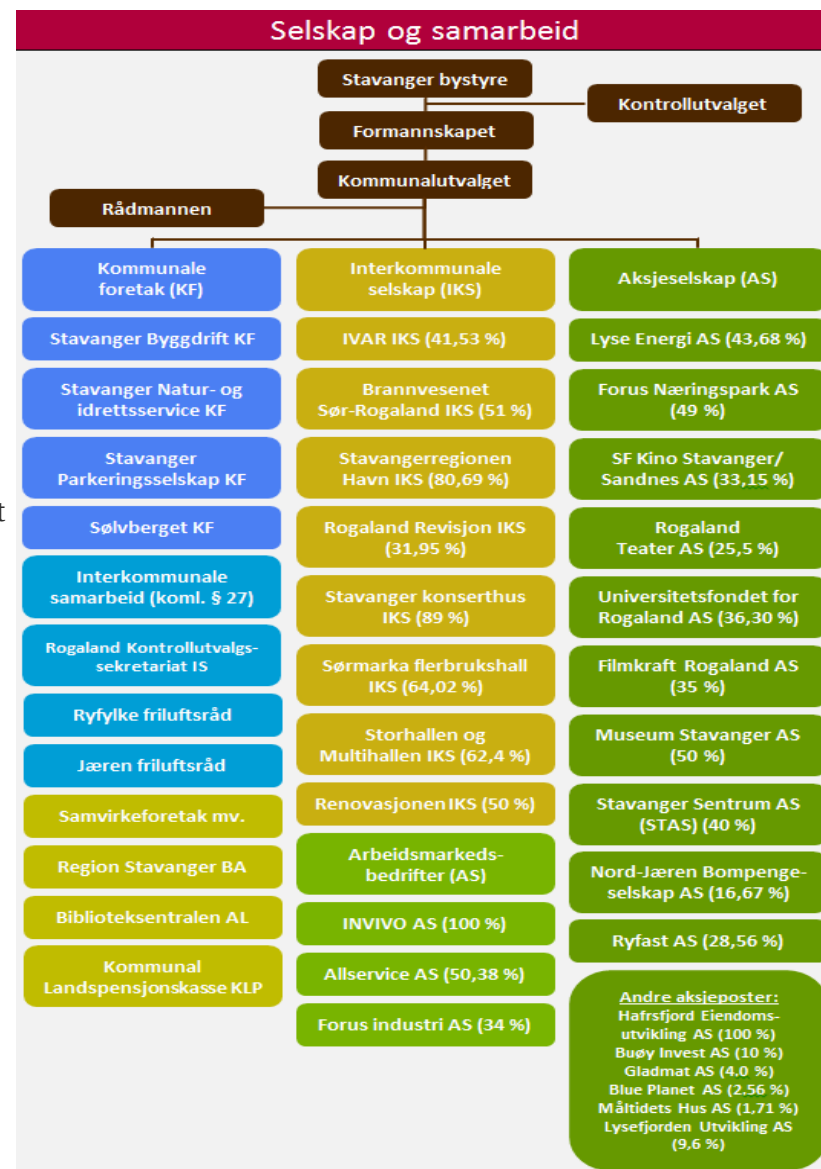
Hvordan kan Kontrollutvalget gi merverdi politisk?

- **Etikk i politikk** – våkent blikk på de etiske retningslinjer
- **Pådriver** for utarbeidelse av eierskapsmeldinger og eierstrategier i kommunale selskap/IKS
- **Bystyrets argusøyne** mot de ulike tjenestetilbud og forvaltningsledd som skal utføre og utøve den politikk som er opplest og vedtatt
- **Og:**
- **Vaktbikkje for våre innbyggere** – får innbyggerne de kommunale tjenester levert som forventet og i hh til lov/forskrift?

KOMMUNALE FORETAK, INTERKOMMUNALE SAMARBEID, IKS, AS OG STIFTELSE

- Stavanger kommunes eierskap omfatter om lag **35 foretak, selskap og samarbeid**. Stavanger kommune har i tillegg indirekte eierinteresser i overkant av **30 datterselskap/tilknyttede selskap**.
- Stavanger bystyre fastsetter rammene for kommunens eierstyring og selskapenes virksomhet gjennom blant annet å godkjenne vedtekter, selskaps-/aksjonæravtaler, eierstrategier og eierskapsmeldingen. Bystyret oppnevner også kommunens representanter i eierorganene. Kommunens eierstyring skal utøves gjennom eierorganene.
- Kontrollutvalget skal på vegne av bystyret påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap m.m. Kommunalutvalget er oppnevnt som kommunens utvalg for eierstrategier og fungerer således som arbeidsutvalg for bystyret ved behandlingen av eiersaker. Rådmannen skal hovedsakelig legge til rette for den politiske eieroppfølgingen. Det gis en nærmere redegjørelse for kommunens eieroppfølging i eierskapsmeldingen.

ERFARING – KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalgets plass i bystyret/kommunestyret

- Kontrollutvalget må være bevisst sin egen rolle – bidra til godt omdømme i bystyret
- Opprette gode kontakter til Rådmannens stab – eksempelvis økonomiavd
- En utfordring å slippe til:
 - KU-rapportene kan bli salderingspost i bystyret – tas til slutt – når media har gått for dagen!
 - Tendens til at rapporter diskuteres mer i bystyret nå enn tidligere – men er vi redd for negativt omdømme?
 - Noen saker tar for lang tid å få svar/tilbakemeldinger på fra aktuelle fagavdelinger – har blitt bedre
- Media lite interessert i rutinemessige forhold – kun konfliktstoff – publiserer sjeldent rapporter/arbeid
- Bør primært ledes av opposisjonsparti

ER FORVALTNINGSREVISJONSARBEID INTERESSANT UTENFOR KONTROLLUTVALGET?

Dagens Kontrollutvalg og veien videre

- Bør ledes av opposisjonen
- Kontrollutvalgssekretariatet viktig
 - God tilrettelegging og oversikt over sakene
- Samarbeid på tvers mellom kommunene – lite utbredt
- Fortsatt noen saker som er underrepresentert – blant annet miljøsaken
- Mer oppfølgingen av IKS/AS – flyttes demokratisk styring ut av bystyret?
- Bestillerkompetanse overfor revisjonen – en utfordring – erfaring og kunnskap
- Bør revisjonsselskapet være eid av kommunene?
 - Godt fornøyd med Rogaland Revisjon
 - Som interkontrollorgan og revisjon – uproblematisk
 - For å granske «Oss sjøl» – et dilemma (eksprop/pol vedtak)
 - En vurderingssak– kompetanse, kapasitet vs kostnader
- Media og synliggjøring
 - Åpenhet om resultater og forbedringsmuligheter – synlige og konkrete pålegg
 - Synliggjør KU på kommunens hjemmeside – infoside
 - Medieomtaler – må bruke media mer aktivt!

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN!

